

Albion werkt

De Britse Eilanden vormen een archipel van meer dan 200 eilanden, waarvan Groot Brittannië en Ierland de twee grootste zijn. Engeland, Wales en Schotland behoren tot het eerste; Ulster en Eire tot het tweede. Alle samen, Eire nochtans uitgezonderd, vormen ze het Verenigd-Koninkrijk, dat met zijn 53 miljoen inwoners één van de dichtstbevolkte staten van Europa is. Samen met de overzeese gebieden, waarvan de meeste nu onafhankelijk zijn (dominions), vormt het Verenigd-Koninkrijk het Gemenebest (= Commonwealth).

Land van laagvlakten en oude gebergten heeft het Verenigd-Koninkrijk een typisch oceanisch klimaat met veel regen en mist. De beruchte Londense "smog" is je trouwens wel bekend.

In één van de volgende bijdragen zul je vernemen, dat de industriële revolutie Engeland reeds in de 18e eeuw beroerde: het Verenigd-Koninkrijk is inderdaad het oudste nijverheidsland van de wereld. 51% van de Britse bevolking verdient trouwens haar brood in de industrie. Dank zij de zeer grote steenkoolproductie ontstonden belangrijke nijverheidscentra, de zogenaamde "black countries" (Northumberland, het Schotse bekken, Lancashire, Cumberland,

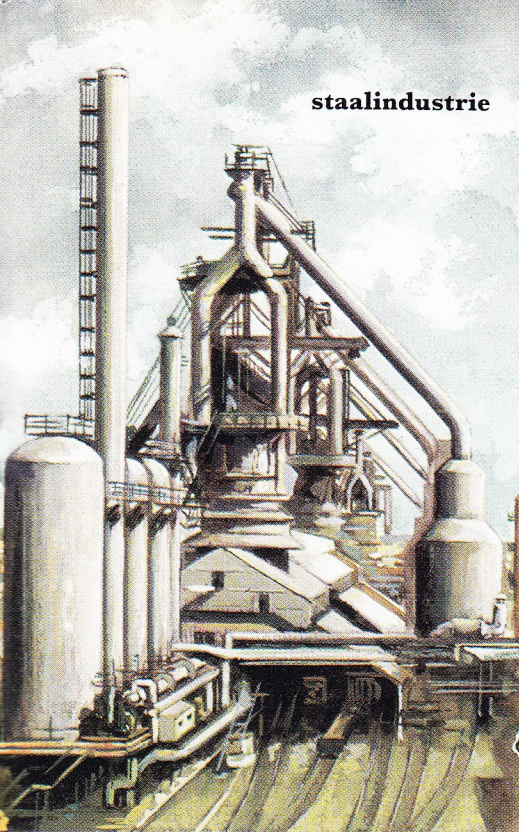
Yorkshire, de Midlands en het bekken van Wales), waar de Britten dicht op elkaar leven in grijze, rokerige miljoenenagglomeraties. Trouwens, 4/5 van de Britse bevolking woont in steden. Het platteland ontvolkte zodat op dit ogenblik nog slechts 4 Britten op 100 aan landbouw doen! Het Verenigd-Koninkrijk kan zichzelf niet meer voeden en is voor 2/3 van zijn voedingsmiddelen op zijn dominions en de rest van de wereld aangewezen. Het gebrek aan landbouwers noopte de Engelsen tot sterke mechanisering, zodat de landbouwbedrijven over het algemeen groot zijn. De massale invoer van tarwe dreef de Britse boer naar veeteelt: vooral in het westen en in het noorden treft men weiden en graslanden aan.

De textielnijverheid is zeer oud in het Verenigd-Koninkrijk. De wolnijverheid vormt nog altijd een belangrijke bron van inkomsten: de Schotse wollen stoffen zijn wereldberoemde kwaliteitsproducten. Bovendien is ook de Britse katoennijverheid gerenomeerd: Manchester in Lancashire is de grootste katoenstad ter wereld.

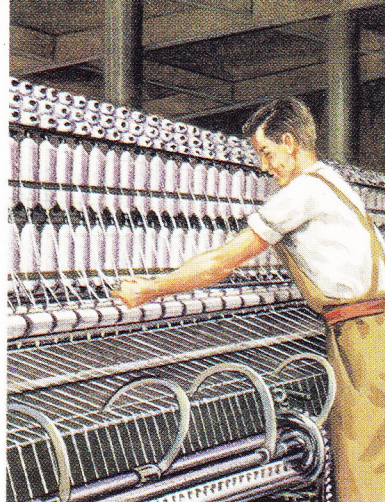
Toch berust de rijkdom van het Verenigd-Koninkrijk op zijn metaalnijverheid. In de buurt van de steenkoolvelden werd immers ook ijzererts aangetroffen, al zijn de hoeveelheden ontoereikend en dient ook erts ingevoerd uit Algerië, Spanje en Zweden. Naast de zware metaalnijverheid ontwikkelde zich een belangrijke constructienijverheid. Je kent ongetwijfeld de bekende Engelse messenfabricage te Sheffield, de vliegtuigbouw, de autonijverheid (Jaguar, Morris en Ford) en de talrijke scheepswerven. In deze tak vinden meer dan 1 miljoen Britten werk.

Een zo sterk geïndustrialiseerd land als het Verenigd-Koninkrijk, dat het grootste deel van zijn voedingsstoffen en zijn grondstoffen moet invoeren en daarnaast fabrikaten (afgewerkte producten) moet uitvoeren, kan slechts blijven leven, indien het over een sterk georganiseerde binnenlandse, maar vooral ook overzeese handel beschikt. Na de USA heeft het Verenigd-Koninkrijk de grootste handelsvloot: ongeveer 4000 Britse schepen bevaren alle wereldzeeën. Deze reusachtige vloot vereiste natuurlijk een verzorgde planning: de Britse rederijen zijn trouwens de machtigste in de wereld. Daarnaast ontstonden kapitaalcrachtige verzekeringsmaatschappijen, die deze vloot tegen alle mogelijke risico's moeten beschermen. De grootste haven is Londen, de derde trouwens in de wereld (na Rotterdam en New York). In de Londense agglomeratie (Greater London) wonen niet minder dan 8 222 300 inwoners, dat is bijna zoveel als in geheel België! In de "city of London" zijn de grootste zaken gevestigd: het gonst er van drukke bedrijvigheid. Andere grote havensteden zijn Southampton, Liverpool, Glasgow, Hull, Dover, Swansea, New-Castle, Cardiff en Harwich. In 1962 bedroeg de invoer in het Verenigd-Koninkrijk ongeveer een half miljoen pond meer dan de uitvoer. Dit tekort in de handelsbalans noopte de Britten, die tot voor korte tijd alleen leefden van de drukke betrekkingen met de leden van de Commonwealth, tot het oprichten van verfijnde en moderne constructiebedrijven met het oog op een ruimere export. Deze uitvoermogelijkheden liggen in het Europese vasteland, dat echter zelf nauwer samenwerkt. Het zoeken naar een mogelijke aansluiting bij Euromarkt loopt echter niet van een leien dakje, temeer daar de Britten veel van hun eeuwenoud isolement zullen moeten prijsgeven.

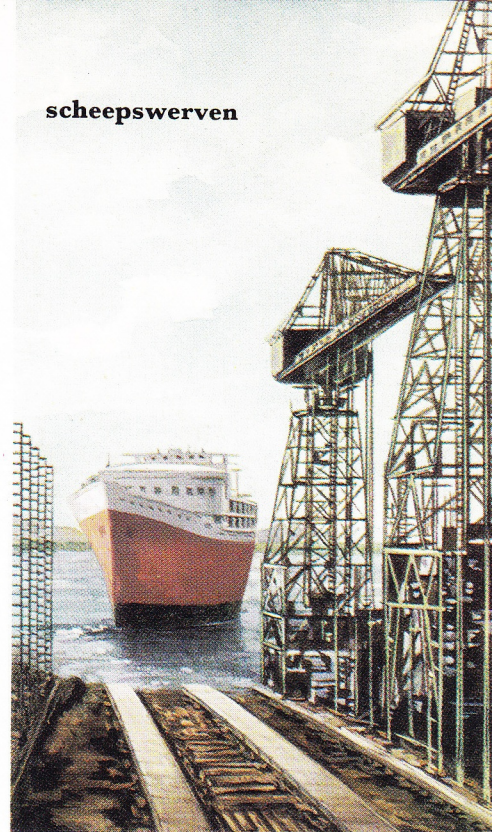
Reeds in de 18e eeuw was het Verenigd-Koninkrijk een belangrijk nijverheidsland, dat zijn steenkool en ijzererts aanwendde om kwaliteitsfabrikaten te produceren, die naast de textielprodukten de hele wereld veroverden. Om deze export mogelijk te maken, bouwden de Britten een machtige handelsvloot, die tevens de onontbeerlijke overzeese grondstoffen invoert.

staalindustrie

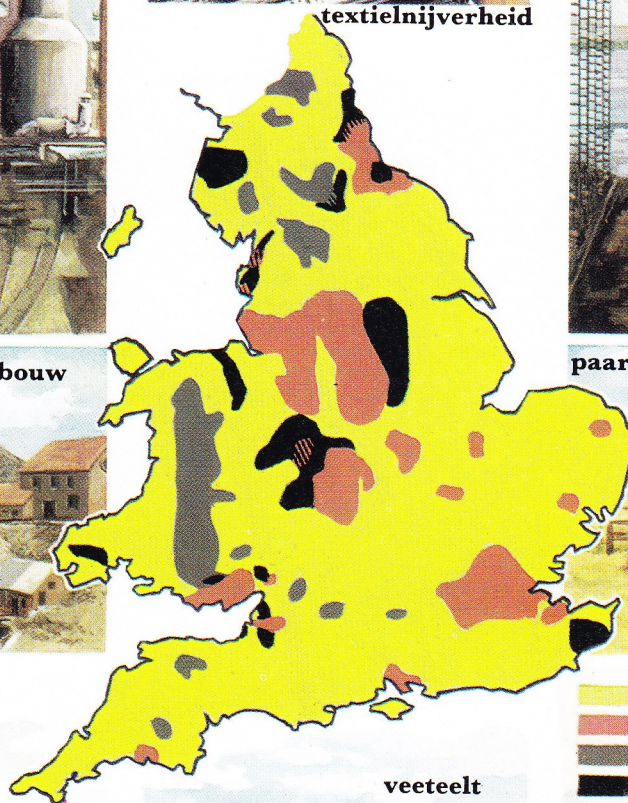
textielnijverheid

scheepswerven

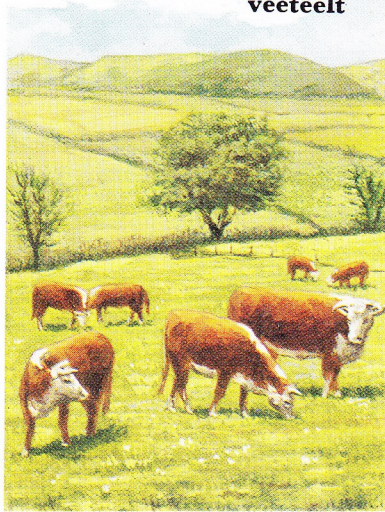
mijnbouw

paardenfokkerij

raffinaderijen

veeteelt

arbeiderstuinwijk

- landbouwgebied
- steenkoolbekken
- onvruchtbaar land
- agglomeraties